

7/5518
GK L-

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
Siyaset Planlama Genel M¼d¼r Yardımcılığı

Sayı : B.06.0.SPGY.0.0-026.21-2008/551801
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Mehmet
Sevigen

ÇOK İVEDİ

13 Nisan 2009

TBMM BAŐKANLIĐINA

İlgi: Baőbakanlığa muhatap 25.11.2008 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02 - 7/5518-9544/20235 sayılı yazıları.

İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Sevigen'in Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın Baőbakanımızca, kendileri adına eşg¼d¼m¼mde cevaplanması tensip olunan 7/5518 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.


MUSTAFA BABACAN
Başbakan Yardımcısı

Ek: 2 sayfa.

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ MEHMET SEVİGEN'İN SAYIN BAŞBAKANIMIZA
YÖNELTTİĞİ 7/5518 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORULAR

İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad'ın 14-15 Ağustos 2008 tarihlerinde gerçekleşen ziyaretinde Türkiye'nin laik cumhuriyet ilkelerini hiçe sayarak gerek yaptığı açıklamalar, gerekse tutum ve davranışlarıyla ülkemizin duyarlı olduğu konulara gereken özen ve saygıyı göstermemiştir. Bu bağlamda;

1. İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad'ın başkent Ankara yerine İstanbul'da ağırlandmasının gerekçeleri nelerdir?
2. Ahmedinejad'ın başkent Ankara yerine İstanbul'da ağırlandmasının özel bir sebebi var mı?
3. Ahmedinejad'ın Anıtkabir'i ziyaret etmek istemeyişi, Dışişleri Bakanlığı'nın "teferruat" açıklaması ile aynı anlama mı gelmektedir?
4. Anıtkabir ziyaretinin programda yer almaması protokol kurallarına ve devlet geleneklerimize aykırı bir davranış değil midir?
5. Her yabancı devlet başkanının ülkemize geldiğinde ziyaret ettiği Anıtkabir'i, Ahmedinejad'ın ziyaret etmemesini, nasıl değerlendiriyorsunuz?
6. İran Cumhurbaşkanı'nın, Sultanahmet'te yaptığı "Cuma namazı hem ibadet, hem de siyasettir, benim burada bulunmam büyük olaydır" açıklaması ile ilgili ne düşünüyorsunuz?
7. Ahmedinejad'ın bile tasvip etmediği, ziyaret sebebiyle alınan abartılı güvenlik önlemleri İstanbul'da yaşayan halkımızın gündelik yaşamını olumsuz etkilemiş midir? İstanbul ilinin kamu yöneticilerinin alışkanlık haline getirdiği bu güvenlik anlayışını doğru buluyor musunuz?
8. Konuk Cumhurbaşkanı'nın yaptığı ziyarette ekonomik ve siyasi nitelikte olarak hangi anlaşmalar imzalanmıştır? Bu ziyaretin Türkiye açısından bir kazanımı olmuş mudur?

CEVAP

Ülkemize yapılan Devlet Başkanı, Başbakan ve Dışişleri Bakanı düzeyindeki ziyaretlerin programları iki ülke yetkili makamlarınca müştereken oluşturulmaktadır. Söz konusu ziyaretler, ziyarette bulunacak ülkenin talebi ve ilgili makamlarımızın değerlendirmeleri doğrultusunda "resmi", "çalışma" ve "özel" ziyaret kapsamında düzenlenebilmektedir.

Bu bağlamda, İran Cumhurbaşkanı Mahmut Ahmedinejat'ın 14-15 Ağustos 2008 tarihlerinde ülkemize yapmış olduğu ziyaret, iki ülke makamlarınca bir çalışma ziyareti olarak planlanmıştır. Nitekim, Sayın Cumhurbaşkanımız, yaz mesaisi kapsamında ve bilahare 18-21 Ağustos 2008 tarihlerinde yapılan Afrika Zirvesi hazırlıklarını dikkate alarak, Ağustos ayının ikinci ve üçüncü haftalarında İstanbul'da mesai programı uygulamayı uygun görmüşlerdir. Dolayısıyla, bu dönemde ülkemize bir ziyaret yapmak isteyen İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad'ın, Sayın Cumhurbaşkanımızca bir çalışma ziyareti çerçevesinde İstanbul'da ağırlandması zarureti hâsıl olmuştur.

Çalışma ziyaretlerinde program esnek biçimde belirlenmektedir. Nitekim resmi ziyaretlerin aksine, başkent dışında yapılabilen sözkonusu ziyaretlerin gündemini protokoller ve resmi unsurlardan ziyade pratik hususlar oluşturmaktadır.

İran Cumhurbaşkanı'nın ziyareti nedeniyle alınan ve meşru bazı güvenlik gerekçelerine dayanan emniyet tedbirleri sebebiyle yaşanan sıkıntılara ilişkin olarak İstanbul Valisi Sayın Muammer Güler, 16 Ağustos 2008 tarihinde basın aracılığıyla kamuoyuna gerekli açıklamalarda bulunmuştur.

İran Cumhurbaşkanı Ahmedinejad'ın İstanbul'da bulunduğu süre zarfında Sultan Ahmet Camii'ni ziyareti, resmi program haricinde özel olarak gerçekleşmiştir. Bir yabancı Devlet Başkanı'nın gayri resmi kapsamda ifade ettiği hususlara ilişkin olarak bir yorumda bulunulması diplomatik teamüllerle uyuşmamaktadır.

Genel olarak, İran Cumhurbaşkanı'nın ziyareti, ikili ilişkilerimizi, işlerine karışmama, karşılıklı saygı, iyi komşuluk ve güvenlik işbirliği ilkeleri zemininde, her iki halkın ve bölgemizin yarar ve istikrarına katkı sağlayacak şekilde sürdürme arzumuzu en üst düzeyde karşılıklı olarak teyidi için bir imkân sağlamıştır.

İran Cumhurbaşkanı'nın sözkonusu çalışma ziyareti vesilesiyle;

- "Uyuşturucu Kaçakçılığı, Organize Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşması" İçişleri Bakanı Sayın Beşir Atalay ile İran Dışişleri Bakanı Manučeher Mottaki tarafından,
- Çevre konusunda işbirliği hususunda "Mutabakat Muhtırası" Devlet Bakanı Sayın Mehmet Şimşek ile İran Dışişleri Bakanı Manučeher Mottaki tarafından,
- "Ulaştırma Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Muhtırası" Devlet Bakanı Sayın Mehmet Şimşek ile İran Dışişleri Bakanı Manučeher Mottaki tarafından,
- "Türkiye Cumhuriyeti Milli Kütüphanesi ile İran İslam Cumhuriyeti Arşiv ve Milli Kütüphanesi Kurumu arasındaki Mutabakat Zaptı" Kültür ve Turizm Bakanlığımız Müsteşarı İsmet Yılmaz ile İran Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve Kültürel Miras, El Sanatları ve Turizm Kurumu Başkanı İsfandiyar Rahim Meşai tarafından,
- Kültür ve Turizm Bakanlığımız ile İran Kültürel Miras, El Sanatları ve Turizm Kurumu arasında "2008-2010 yıllarını kapsayan Karşılıklı İşbirliği Uygulama Programı" Kültür ve Turizm Bakanlığımız Müsteşarı İsmet Yılmaz ile İran Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve Kültürel Miras, El Sanatları ve Turizm Kurumu Başkanı İsfandiyar Rahim Meşai tarafından imzalanmıştır.

Bu anlaşmaların Türkiye ile İran arasındaki iyi komşuluk ve karşılıklı çıkarlar çerçevesindeki işbirliği ilişkilerinin daha da geliştirilmesine vesile teşkil edeceği düşünülmektedir. Özellikle ziyaret vesilesiyle imzalanan "Uyuşturucu Kaçakçılığı, Organize Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşması"nın ülkemizin terörle mücadelesi sürecinde, iki ülkenin çıkarına bir unsur teşkil ettiğine inanılmaktadır.